

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/187/2019
Identifikačné číslo spisu: 1112239492
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1112239492.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: JUDr. X. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. Q. č. 7, O. proti žalovanej: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad č. 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, o 5.225,32 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 5C/41/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. októbra 2018 sp.zn. 6Co/302/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovanej voči žalobkyni nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 5C/41/2012-200 zo dňa 27. apríla 2016 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa proti žalovanej domáhala zaplata sumy 5.225,32 eur s prísl. titulom poistného plnenia a žalovanej nepriznal právo na náhradu trov konania.

1.1 Súd prvej inštancie zistil, že 09.10.1991 uzavrela žalobkyňa s právnou predchodkyňou žalovanej poistnú zmluvu č. XX-XXXX-XXXXXX, ktorej predmetom bolo poistenie rekreačných budov uvedených v zozname na str. 4 pre prípad poškodenia alebo zničenia živelnou udalosťou, ohradových múrov a plotov aj pre prípad poškodenia alebo zničenia vodou z vodovodných zariadení, poistenie zodpovednosti za škodu, ktorá vyplýva z vlastníctva k poisteným rekreačným budovám, záhrady a nezastavaného pozemku patriacich k poisteným rekreačným budovám (bod 1. písm. a), b) poistnej zmluvy), poistenie súboru vecí patriacich k rekreačnej domácnosti v budovách uvedených v zozname na str. 4 pre prípad poškodenia alebo zničenia živelnou udalosťou, vodou z vodovodných zariadení a pre prípad odcudzenia - s výnimkou motorových vozidiel a poistenie poisteného a členov jeho domácnosti za škody vzniknuté z vedenia rekreačnej domácnosti a z prevádzky jej zariadenia (bod 2. písm. a), b) poistnej zmluvy). Poistenie sa vzťahovalo na rekreačnú chatu vo vlastníctve žalobkyne nachádzajúcu sa v obci X. postavenú v roku 1982. Poistná suma bola stanovená vo výške 30.000,- Kčs a ročné poistné

bolo dojednané sumou 425,- Kčs. V zmysle poisťnej zmluvy bolo poistenie podľa bodu 1. poisťnej zmluvy dojednané bez poisťnej sumy, poisťovňa nahradí aj poškodenie (nie však odcudzenie) stavebných súčastí poisťenej stavby, ku ktorému došlo v dôsledku násilného vniknutia páchatel'a za účelom odcudzenia vecí, poistenie podľa bodu 1. sa vzťahuje tiež na veci, ktoré tvoria príslušenstvo budovy a sú určené pre obyvateľov budovy a na stavebný materiál potrebný na údržbu poistených stavieb, pričom tieto veci sú poistené aj pre prípad odcudzenia, pri ktorom páchatel' prekonal opatrenia chrániace vec proti odcudzeniu a plnenie poisťovne za škody na stavebnom materiáli je obmedzené sumou 3.000,- Kčs. V zmysle bodu I. Dodatku k poisťným podmienkam ak sa plnenie poisťovne týka rekreačnej chaty a garáže, ktoré sú v osobnom vlastníctve alebo drobných stavieb, ktoré svojou povahou slúžia osobnej potrebe a sú súčasťou rekreačnej chaty, poisťovňa je povinná vyplatiť po zistenej výške plnenia celú sumu bez odpočítania opotrebenia, len do výšky časovej ceny stavby.

1.2 Od 01.09.2011 do 21.02.2012 neznámy páchatel' rozobral a odcudzil časť rekreačnej chaty, potom z nej odcudzil plynový sporák, propanbutanovú fľašu, posteľ, elektrorozvodnú skrinku a 300 m kábla. OR PZ v Trebišove, obvodné oddelenie PZ Kráľovský Chlmec uznesením z 28.05.2012 trestné stíhanie pre prečin krádeže prerušilo, keď sa nepodarilo zistiť skutočností oprávňujúce vykonať trestné stíhanie voči určitej osobe. Dňa 22.03.2012 žalobkyňa oznámila poisťnú udalosť žalovanej, ktorá jej vyplatila poisťné plnenie vo výške 408,98 eur pozostávajúce z nákladov na opravu 360,08 eur (poškodené exteriérové dvere 189,90 eur, oprava izolácie 170,28 eur) a zo škody za odcudzené veci vo výške 48,90 eur (propánbutánová bomba 9,90 eur, drevená polica 3,- eurá, váľanda 30,- eur, drevená stolička 6,- eur).

1.3 Súd prvej inštancie vyvodil záver, že k poškodeniu stavebných súčastí v chate žalobkyne došlo v dôsledku snahy páchatel'a tieto predmety odcudziť, a preto za ne nárok na plnenie z poisťnej zmluvy nevznikol. K námietke žalobkyne, že pri výpočte poisťného plnenia žalovaná nesprávne odpočítala amortizáciu, pričom podľa žalobkyne mala pri tomto výpočte vychádzať z cien, za ktoré je možné v súčasnosti zaobstarať odcudzené veci a opraviť poškodené stavebné súčasti, súd prvej inštancie poukázal na § 29 ods. 2 písm. b) a § 38 vyhl. č. 48/1964 Zb., z ktorých vyplýva, že žalovaná pri výpočte poisťného plnenia postupovala správne, keď odpočítala sumu vyjadrujúcu opotrebenie, prípadne iné znehodnotenie poisťenej veci z doby pred poisťnou udalosťou. Z poisťnej zmluvy vyplýva, že poistením je kryté iba to poškodenie chaty, ktoré vzniklo v príčinnej súvislosti s násilným vniknutím páchatel'a do chaty. Z uznesenia polície vyplýva, že páchatel' predmetnú drevenú chatu rozobral a časť z nej odcudzil. Škoda, ktorá tým žalobkyňi vznikla nie je poistením krytá.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 17. októbra 2018 sp.zn. 6Co/302/2017 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení poukázal na svoje pôvodné zrušujúce uznesenie z 20.04.2015 sp.zn. 6Co/100/2015, v ktorom uviedol: „Žalovaná do poisťného plnenia zahrnula poškodenie exteriérových dverí a škodu pozostávajúcu z nákladov na opravu izolácie, keď podľa nej iba táto škoda vznikla v dôsledku násilného vniknutia páchatel'a do chaty.“ Ďalej odvolací súd v uvedenom uznesení skonštatoval, že v zmysle poisťnej zmluvy sa poistenie vzťahuje aj na odcudzenie hnuťelných vecí tvoriacich príslušenstvo chaty. Je nepochybné, že pri dojednávaní poistenia, t.j. v roku 1991, sa plynový sporák v chate nachádzal, avšak žalobkyňu zaťažovalo dôkazné bremeno ohľadom preukázania, že predmetný sporák sa v chate nachádzal aj v čase poisťnej udalosti. Žalobkyňa však dôkazné bremeno neuniesla. Ďalej z odôvodnenia zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že neobstojí argumentácia žalobkyne, že žalovaná nemala z poisťného plnenia odpočítať príslušnú amortizáciu.

2.1 K argumentácii žalobkyne, že poisťná suma dojednaná v poisťnej zmluve nezodpovedá súčasnej cenovej hladine odvolací súd uviedol, že nie je dôvod sa zaoberať touto argumentáciou, keďže poisťné plnenie, na ktoré jej vznikol nárok, predstavuje sumu nižšiu, než je výška poisťnej sumy. Okrem toho, z poisťnej zmluvy nevyplýva žiadna „valorizácia“ poisťnej sumy. Osobitné dojednanie k poisťnej zmluve sa týka iba bodu 1 písm. a) a b) poisťnej zmluvy, pretože toto poistenie bolo dojednané bez poisťnej sumy.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej len „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP a zároveň, posudzujúc dovolanie podľa

obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) z § 420 písm. f) CSP.

3.1 Dovolateľka namietla uvedenie zlého dátumu krádeže odvolacím súdom, stotožnenie sa s výpočtom poistného plnenia žalovanej, keď odvolací súd nezistoval rozsah škody spôsobenej poistnou udalosťou a ani výšku nákladov potrebných na uvedenie do pôvodného stavu, aj napriek tomu, že dovolateľka žiadala, aby nariadil znalecké dokazovanie. Dovolateľka žiadala súd, aby presne zistil zoznam odcudzených vecí, nakoľko žalovaná svojvoľne vylúčila niektoré veci zo zoznamu. Súd tvrdil, že dovolateľka neunesla dôkazné bremeno, čo nie je pravdou, nakoľko nenariadil znalecké dokazovanie.

3.2 Za nesprávne právne posúdenie veci považovala dovolateľka čas krádeže, nesprávne posúdenie „časovej ceny vecí“, nesprávne posúdenie cien hnutelných vecí a nesprávne posúdenie výšky primeraných nákladov na opravu a znovuzriadenie chaty.

3.3 Dovolateľka žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná navrhla dovolanie odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v súlade s § 429 ods. 2 písm. a) CSP, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie ako neprípustné treba odmietnuť.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

6. Dovolateľka namietla priebeh dokazovania poukazujúc na to, že súd zamietol návrh na nariadenie znaleckého dokazovania.

7. Podľa judikatúry najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Dovolateľka v dovolaní neuviedla nevykonanie takého dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, nakoľko iba takúto skutočnosť možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne a zrozumiteľne odôvodnené. Podľa názoru dovolacieho súdu potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí.

8. Dovolací súd zároveň poukazuje na to, že dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je ani nesúhlas s právnym posúdením vecí (R 24/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018). Ani od 01. júla 2016 nie je žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia vecí na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP

9. Dovolateľka za významné z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP považuje otázku času krádeže, nesprávne posúdenie „časovej ceny vecí“, resp. nesprávne posúdenie cien vecí a nesprávne posúdenie výšky primeraných nákladov na opravu a znovuzriadenie chaty.

10. Podľa § 432 ods. 1 CSP možno dovolanie, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, odôvodniť iba

tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Právnym posúdením sa pritom rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnou, teda nie o skutkovú otázku. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, ako aj procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním.

12. Otázka kedy ku krádeži skutočne došlo, keď dovolateľka namietala, že správne má byť 20.02.2012, nie je otázkou právnou, ale skutkovou, pretože je naviazaná na proces dokazovania a preukazovania skutkového stavu, a teda dovolateľka nevymedzila právnú otázku relevantnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) či c) CSP. Za skutkové otázky možno považovať i námietky vo vzťahu k posúdeniu cien vecí a posúdeniu výšky primeraných nákladov na opravu a znovuzriadenie chaty, keďže aj tieto otázky sú naviazané na proces dokazovania.

13. Dovolací súd uvádza, že pokiaľ dovolateľka v dovolaní polemizovala s právnymi závermi odvolacieho súdu, spochybňovala jeho správnosť a kritizovala prístup súdu k právnemu posudzovaniu veci, tak polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP. Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že v skutočnosti nesúhlasila s úvahami a skutkovými závermi odvolacieho súdu a s vyhodnotením zistených skutkových okolností. V tomto prípade namietala nesprávnosť skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdmi; touto nesprávnosťou však nie je možné odôvodniť dovolanie, ktorého prípustnosť dovolateľka vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP.

14. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní dovolania uplatňoval prílišný formalizmus. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia CSP vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Text, ktorý dovolateľka zadefinovala a označila za právne otázky relevantné z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP, nie sú právnymi otázkami, ale otázkami skutkovými.

15. Najvyšší súd v zmysle uvedeného odmietol dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP (v časti namietanej procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f) CSP), a vo zvyšku podľa § 447 písm. f) CSP bez toho, aby skúmal vecnú správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku žalovanej na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.